

ня засадничих принципів системи обмеженого доступ до ресурсів. Просте пере завантаження влади, про яке так часто лунають заклики, також нічого суттєвого не гарантує суспільству у його очікуваннях. Перш за все треба радикально змінити політико-економічну систему, утворивши її на засадах системи вільного доступу до ресурсів. А така система сама буде продуцентом адекватних їй еліт та державних інституцій. І тільки після цього, наші конференції, «круглі столи», форуми щодо перспектив розвитку України набудуть реального змісту. І, на завершення. Неможливо побудувати інноваційну, першосортну державу, економіку, чи компанію якщо застосовувати ментальність другого сорту. Для цього треба працювати над новими цінностями. Вільний доступ до ресурсів і є цінністю ринкової економіки, це її субстанція на цінність.

Література

1. Коуз Р. Экономика организации отрасли: программа исследования / Фирма рынок и право. — М., 1993. — С. 62.
2. Дуглас С. Норт, Джон Джозеф Уолліс, Стівен Б. Вебб і Беррі Р. Вейнцас. Система обмеженого доступу в країнах, що розвиваються: новий підхід до проблем розвитку: [Електронний ресурс]. — 2012. — Режим доступу до документу — <http://ua.convdocs.org/docs/index-16624.html>
3. Савченко О. Економіка після Євромайдану: [Електронний ресурс]. — 2014. — Режим доступу до документу — <http://www.epravda.com.ua/publications/2014/02/11/419354/>

УДК 330.3

enenjev@gmail.com

**Євдокимова Ніна
Миколаївна,**

к.е.н., професор кафедри
стратегії підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Yevdokimova Nina,

PhD in Economics, professor of
the Enterprise Strategy
Department
SHEE «Vadym Hetman Kyiv
National Economic University»,
Ukraine

МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ПРИБУТКОВОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

MICROECONOMIC ANALYSIS OF POTENTIAL PROFITABILITY OF A SMALL BUSINESS

Анотація. Досліджено оцінку потенціалу прибутковості підприємства через аналіз виробничої функції і витрат вироб-

Abstract. Assess the potential profitability through analysis of production functions and production costs and identify op-

ництва та виявлення можливостей ринкової поведінки з урахуванням стану в галузі.

Ключові слова: мікроекономічний аналіз, потенціал прибутковості, мале підприємство

portunities for market behavior based on the state of the industry are investigated.

Key words: Small business, microeconomic analysis, potential profitability

Досягнення малим підприємством бажаного рівня прибутковості за умов економічної нестабільності й загострення конкурентної боротьби залежить від належного використання аналітичних інструментів розробки управлінських рішень, котрі орієнтовані на розуміння теоретично узагальнених економічних закономірностей ефективного господарювання. Певна зневіра фахівців-практиків в пояснювальних і прогностичних функціях науки наносить часто пряму шкоду підприємствам через несвоєчасну та неадекватну реакцію на доволі типові (модельні) проблемні ситуації.

Маємо за мету висвітлити наше уявлення про методологічні підходи щодо формування системи економічного діагностування малого підприємства на основі мікроекономічного аналізу, яка сприяла би підвищенню обґрунтованості управлінських рішень.

Дискусії стосовно переважання позитивної чи нормативної функції теоретичної економіки в обґрунтуванні господарських рішень уже відбулись, однак економісти й управителі багатьох підприємств, і не лише малих, ще й нині переконані в унікальності кожної проблемної ситуації, яка потребує теоретичного пояснення та розв'язання. Особливо це стосується переважної кількості малих підприємств, які неспроможні використовувати в своїй діяльності потужні інформаційно-аналітичні системи та штат економістів-аналітиків, а тому рівень їх прибутковості здебільшого залежить від інтуїції підприємця-власника. Разом з тим, проведення системного діагностування підприємства через призму мікроекономічного аналізу може коштувати недорого та бути виконаним власними силами, а його результати, як свідчить досвід, перевершать навіть надто сміливі очікування.

Цілком очевидно, що метою зазначеного дослідження має стати оцінка потенціалу прибутковості підприємства через аналіз виробничої функції і витрат виробництва та виявлення можливостей ринкової поведінки з урахуванням стану в галузі. Проблема вибору оптимального співвідношення глибини й широти охоплення дослідження та рівня складності модельних засобів мікроекономічного аналізу розв'язується шляхом оцінювання рівня предметної теоретичної підготовленості учасників діагностуван-

ня та їхньої здатності до абстрактних умовиведень. Водночас, не вдаючись до подробиць, слід зауважити, що деякі елементи аналізу мають бути виконані як обов'язкові. До них, на наш погляд, варто віднести такі:

- елементарні й диспозитивні фактори виробництва та їх використання на малому підприємстві;
- особливості використання закономірностей довго- та короткострокового економічних періодів в аналізі діяльності підприємства;
- проявлення закону спадної віддачі змінного фактора на малому підприємстві;
- мінімально ефективний масштаб виробництва та використання виробничої потужності підприємства;
- засоби цінової й нецінової конкуренції та ефективність їх використання за монополістичної конкуренції й асиметричної олігополії.

Пошук ефективних способів розв'язання економічних проблем малих підприємств у динамічному й малопередбачуваному зовнішньому середовищі ґрунтується на усвідомленні учасниками цього процесу закономірностей ринкового господарювання та їхніх аналітичних можливостей щодо встановлення зв'язку між теоретичними моделями і важливими для практики випадками. Подальші розвідки у цій галузі повинні бути спрямовані на вивчення можливостей міждисциплінарних підходів у поясненні нових явищ, які відбуваються в малому бізнесі.

УДК 352.07(1-22):631.1

e-mail: natmor@i.ua

**Морозюк Наталія
Володимирівна**

к.е.н.,
доцент,
Національний університет
біоресурсів і природокористу-
вання України

Morozyuk Nataliya

Volodumirivna, Ph.D.
n Economics, Associate
Professor, National university
of life and environmental
sciences of Ukraine

**СКЛАДОВІ МЕХАНІЗМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОДОСТАТНОСТІ
СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД
В АГРАРНІЙ СФЕРІ**

**COMPONENTS OF
MECHANISM OF PROVIDING
SELF-SUFFICIENCY OF RURAL
COMMUNITIES IN AGRARIAN
SPHERE**

Анотація. Розглянуто роль аграрних суб'єктів господарю-

Abstract. The role of agrarian subjects of managing of various organizational forms in develop-